

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Prețul inserțiunilor:	Correspondențele se adresează redacțiunii „FOAIA DIECESANĂ” iară banii de prenumerațiune și inserțiunile la
Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane	Pentru publicațiuni oficioase, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte 8 cor. de aci în sus 10 coroane	ADMINISTRAȚIA
” ” pe 1/2 an 5 ”		Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș
” România și străinătate pe an 14 franci		
” ” ” pe 1/2 an 7 ”		

Îngrijirea muribunzilor

— Tractat pastoral —

(Fine)

Așa dară păstoriul sufletesc va avea să stee la dispoziția credincioșilor săi cu cunoștințele sale teoretice și practice, cu sfatul și fapta. Pe lângă toate greutățile — ca nescința, diferite datini neumane, afecțiuni omenesci — cu stăruință va mizui la următoarele și altele:

Întrucât muribundul a fost în poziție a fi fost cercetat de medic, dietetica ordinară să se țină întocmai. Va avea mai departe a convinge pe îngrijitori, cumcă e foarte greu a se acomoda dispozițiunii morbosului, căruia toate îi strică. De aceea se recere multă răbdare, reculegere, abnegare, inimă bună și amicabile. Îngrijitorii de o parte să apară compăfimitori evitând ori ce vorbire, ce ar putea irita muribundul, de altă parte să fie petrecănoși, adecă cu vorbe dulci să-l distragă, să-l aducă în o stare, în care și-ar mai uita de durere. Să nu oșosască de loc, cu iubire și plăcere să-i împlinească toate cererile, să nu fie nerăbdători peste plângerile morbosului, să nu se disuguste, dacă muribundul s'ar împotrivi și nu ar asculta, nici să se sūpere de cererile adesea fără număr și fără capăt. Să nu fie sficios nici chiar de servițiile cele mai de jos și să nu se scârbească nici chiar de lucrurile cele mai urite.

Grija și năcazurile vieții, îngrijirea și durezza de perderea, ce stă înainte, reclamă o putere eroică spre a putea fi învinsă. Cu toate aceste trebuie într'acolo nisuit ca muribundul să nu simtă nimic din ele. El își are durerea sa spețială, frica și îngrijirea lui, și așa datorință umană este: întru cât e numai cu puțință a ușura greumântul dînsului; iară de celelalte grije a-l dispensa.

Mai departe precum la morboși în general, așa și la muribunzi în spețial chilia, întru cât se poate, să fie spațioasă, vederoasă, în partea de cătră soare și departe de locurile sgomotoase. Mobiliarul să fie cel neapărat de lipsă, cele superflue să se îndepărteze, pentru că îngreună ținerea ordinii și a curățeniei. Aerul pururea să fie curat. Aerisarea să se facă cât mai adese dară astfel, ca să nu se facă curent de aer; și muribundul în timpul aerisării să se acopere. Obiectele, ce dau năcazuri, să se depărteze. Temperatura să fie ca și pentru omul sănătos. Iarnă se încălesc cuptoarele însă să nu lase fum. Patul să nu fie nici în apropierea cuptoriului nici lângă ferestrii, mai bine de ar fi cu căpătâiul spre părete, dară nu de tot lângă părete, ca să se poată umbla la muribund de toate laturile. Vara, când e căldură mare, prin stropirea cu apa a padimentului se mai poate modera temperatura. Pe când chilia să fie spre soare, pe atunci razele soarelui să nu isbească în pat și de nu se poate altcum, prin perdele ușoare să se împedee. Noaptea, întru cât nu s'ar putea învedera cu lumini de ceară sau stearin, lampetele cel puțin să nu ardă cu fești-lele scoase de tot afară, după cum sunt îndati-nați cu deosebire la sate; pentru că această învederare produce un miros de tot greu și stricăcios.

În chilia muribundului să se evite ori ce larmă fie prin umblare, fie prin mișcarea obiectelor cu ocașiunea curățirii și punerea în ordine, pentru că ori ce sgomot îl irită. Asemenea e a se evita vorbirea prea multă și prea tare precum și șopotitul acelor observări, pe care muribundul să nu le audă; pentru că el tot aude și dacă și nu poate pricepe toate pe deplin, fantasia lui îi face combinări nebasate și rele, care încă-l irită. Cea ce nu ar fi pentru urechia muribundului, nici să nu se dispute, să

se rotacă cu totul sau să se vorbească în altă chilie. Muribunzii de regulă sunt dați în starea lor și perseveranți în purtarea durerilor; și astfel s'ar irita foarte, dacă li s'ar revoca în memorie lucruri neplăcute din trecut sau s'ar face atenți la durerile lor, sau la năcazurile familiei după moartea lor. În deosebi accentuez să nu se supere cu întrăbări despre vedenii de pe lumea cealaltă și să-l însărcineze cu misiuni tot pe acolo, după cum — durere — în poporul de rând adesea se întâmplă.

Medicamentele în stadiul acesta nu sunt a se detrage, de o parte spre a nu lăsa muribundul pradă durerilor cu atât mai vârtos, întrucât bărbații cei mai esperți pot greși în părerile lor, și astfel prin detragerea medicamentelor s'ar îngreuna cursul morbului la un caz eventual de greșală*); de altă parte iarăș a nu lăsa să observe muribundul, că îngrijitorii au pierdut toată nădejdea reînălțării și prin aceasta să nădușască și în muribund nădejdea. Neuman ar fi însă a-l constrînge, ca în stadiul acesta să mai ia medicamente, de care de regulă e îngreșat, sau al mai trimite undeva ca d. e. la băi etc., sau a-l muta în altă chilie sau alt local, sau în fine a-l supune la operațiuni grele.

2. În agonia morții muribundul devine obiect sănt. Medicamentele în stadiul acesta nu mai au nici un înțeles, pentru că ele în cazul cel mai bun, când adecă ar ajuta ceva, nu fac altă, decât lungesc lupta și fac moartea cu atât mai dureroasă și mai înfricoșată. La tot cazul însă să se dea beuturi răcoritoare: apă, vin, apă amestecată cu vin, must de lămâe spre a ușura uscăciunea torturătoare din gură și la înghițitoare, provenită dela resufatul greu cu gura deschisă. La cas să nu mai poată înghiți să se ude numai buzele. Să i-se șteargă sudoarea de pe față și să i-se încălzească mâinile și picioarele de regulă reci. Să i-se împlinescă toate dorințele, precum: rădicarea capului, a peptului; să i-se ușureze zacerea așa, după cum cere natura morbului. Să i-se dea ceea ce ar putea să-l mângăie, precum mâna caldă a unei persoane iubite. Și în agonie aerul curat să stră-

bată la muribund. Să nu se peardă din vedere, că aparatul corpului atât de gingaș se împedecă în sine însuș și e aproape a înceta; deci să nu i-se pună pedeci noi prin aer stricat sau cu mirosuri. În scopul acesta să se departeze și străinii, ce nu aparțin personalului de îngrijire. Neumane sunt și datinele, ca muribundul în agonie să se scoboară din pat spre a muri jos și a pune peste dînsul hainele de înmormântare. Să se evite tot ce ar conturba liniștea serioasă fie prin crudelitate, fanaticism, credință deșcartă, lacomie; fie din patimă sau durere.

Muribundul în stadiul acesta nu mai poate avea voie morală, și deci e incapabil de a face ceva moral.

El se asemănă unui somnuros sau unui visătoriu.

Pe când să se evite aceste redeșteptări intenționate, pe atunci să se evite ori-ce larmă, tânguire, plângere sau chiar aruncare peste muribund și clătirea lui nerațională; pentru că toate acestea îl redeșteaptă, îl readuc în stadiul de mai înainte și prin aceasta i-se lungesce chinul, se îngreunează și înfricoșază moartea. Cel ce nu poate să-și rețină plânsul și să-și modereze durerea manifestată prin tânguire auzibilă, depărteze-se și reîntoarne recules.

Dacă am zis, să se păstreze o liniște și tăcere săntă în agonia morții, să nu se întăleagă că moribundul să se părăsască cu totul sau să se arete un indiferentism față de el.

3. Dacă a intrat moartea prin nemișcare, nesimțire și liniștea inimii și a plămânilor, medicii zic, ca mortul să rămână în pat la căldură sub îngrijirea celor ai săi, până ce se vor ivi semnele morții sigure; iară până atunci mortul să se țină de mort părut și ca atare să se tracteze, adecă să se păstreze tot liniștea de sub timpul agoniei, să nu se clatine cadavrul, să nu se erupă în plângeri și compătimiri, să nu se vorbească despre moarte și înmormântarea lui, pentru că organele auzului ar rămânea normale și că auzul ar înceta mai în urmă și astfel un mort părut ar auzi tot ce se vorbește despre dînsul.

Având însă în vedere, cumcă semnele morții sigure în unile casuri abia după 24 oare se ivesc, și că ar fi greu a ținea cadavrul în pat acoperit, când auzindu-se vestea despre repausare, vin mulți spre a-și face datoria creștinească. Mai departe având în vedere, cumcă moartea părută este o aparițiune relativ foarte rară și că cauzele morții părute nu sunt multe, consult este, ca cadavrul să se așeze pe catafalc, și să se păstreze liniștea și demnitatea cuvenită atât față de repausat, cât și față de familia întristată. — La cas că manifestările de durere să nu se poată năduși cu totul, cel puțin

*) Interesându-mă de dietetica ce o ordonează medicul, am luat parte la mai multe vizite medicale. La astfel de vizite mai de multe ori mi-s'a dat ocaziunea a auzi din gura medicului, că însănlătoria e neprobabilă sau chiar imposibilă și cu toate acestea pacientul, fără a întrebuița medicamente în contra morbului descris, s-a sculat. Un cas mai recent: medicul constată ruperea unui maș — numit mașul orb (vakhél) — și recomandă operația, carea iarăș avea să fie de tot nesigură (1 : 100). El nu i-a dat medicamente decât pentru durmit, ca în somn să-și decurgă morbul cursul! Și ce se vezi? La 2 zile bolnavul se scoală și azi e om întreg. Nu pot pricepe, voese unii d-ni medici tocmai prin decretarea neînălțării a face reclam cu dibăcia lor în cele medicale, că: „scot dela moarte”, după cum zice poporul sau că de fapt nu pot cunoaște. În cazul prim nu este unan, nu aste onest, ca prin o vizită atât de scumpă la sat să se facă reclam înfricând atât familia cât și pe morbos; iară în cazul al 2-lea ar fi bine de cu mai multă atențiune ar vizita morbosul, și cu mai multă rezervă ar descreta neînălțoria.

Observ, că în cazul amintit a fungat un medic evreu din Logoj.

să se evite chioturile și jocurile îndatinate la poporul nostru, și de care de multe ori nici chiar cadavrul reposatului nu rămâne cruțat; pentru că aceasta e nedemn față de reposat și necompătitoriu față de cei rămași ai lui.

Între semnele morții sigure se numără: înțepenirea și descompunerea. Înțepenirea e o contragere, scurtare, întărire și îngroșare a musculilor, în urma cărora cadavrul nu se mai mișcă dela încheieturi și rămâne strîmb, așa: degetul mare dela mână să apleacă spre palmă, falca inferioară se trage în sus și gura se închide tare. La întinderea cu puterea a membrilor, musculii nu se mai contrag.

După înțepenire urmează descompunerea, ce să arată mai ales prin mirosul greu. Toate celelalte nu sunt semne sigure ale morții.

În fine de observat este, că dispozițiunile legii de a nu se înmormânta cadavrul până după 48 de ore sunt deja suficiente, spre a rădica ori ce teamă de a înmormânta de viu cu atât mai vîrtos, că în timpul acesta la tot casul se vor ivi semnele morții sigure.

N. Jurca

„Religiunea” în „Planul de învățămînt”

Pe lângă istorioarele menite, ca din ele să se scoată învățături religioase-morale, școlarii nostri, cari în prima linie au să fie creștini adevărați și drept-credincioși conșcii, să li-se propună în mod ziditoriu și în cât se poate în legătură cu serbătorile în fie care clasă *momente mai însemnate din viața lui Isus*, iar în clasele mai înalte *momente din viața sântilor și a bisericii*.

Din materia de Religiune indicată până aci, elevii să fac cunoscuți cu învățătura bisericii noastre și cu asezămintele acesteea. Dar cu aceste cunoscinți Religiunea în școala poporală elementară încă nu și-a ajuns scopul. Cel ce numai cunoaște învățătura bisericii sale, dar nu-și îndreapta viața după această învățătură; cel ce cunoaște asezămintele bisericii sale, dar le ignorează, — că alte cuvinte: omul, care a ajuns la o cunoaștere teoretică a Religiunii, dar nu practică în adevăratul înțeles al cuvîntului doctrinele ei, este teolog bun, nu însă și om religios-moral.

Și fiindcă școala poporală are de scop a produce oameni religioși-morali, elevii ei au să fie introduși în practisarea tuturor învățăturilor căștigate, — învățăturile din sufletul elevului să se manifesteze prin fapte.

De aci urmează, că căștigarea învățăturilor din Religiune și aplicarea lor la elevi trebuie să meargă mână în mână cu practisarea acelorora din partea elevilor. Elevii, cari până aci au fost simpli privitori la faptele altora, să se pună în lucrare: înșiși să se roage, să meargă la biserică, să se împărtășască cu santele taine, să-și exerciteze drepturile și să-și implinească datorințele sale de creștini adevărați și de membri ai bisericii și ai societății de o parte, de altă

parte să se rețină dela tot, ce stă în contra religiozității și moralității.

Aceste manifestări, încât au să fie regulate în școală, încă să pot privi ca *materie* a Religiunii.

Pe rând vom vorbi despre materia acestor manifestări religioase-morale, încât ele își iau începutul în școală și se pot realiza sub ochii învățătorului.

Începem cu

1. *Rugăciunea*. La alegerea rugăciunilor au să se iee în considerare două momente și anume: propunem elevilor numai a) rugăciuni, ce le pot pricepe și ai căror cuprins corespunde dezvoltării lor religioase-morale, apoi b) rugăciuni, ce li sunt indispensabile adecă de acelea, al căror cuprins corespunde împrejurărilor, în cari trăesc elevii, etății lor, dorințelor lor permise ș. a.

Amăsurat acestor îndegetări, copiii mai mici să se deprindă a se ruga pentru sine, pentru părinți, învățatori etc. cu cuvintele lor proprii; copiilor mai mărișori le propunem rugăciuni ușoare după cuprins și frumoase după formă. Abia școlărilor mai mari le propunem rugăciuni din cărțile noastre bisericesci,

2. Cele zise despre rugăciune au valoare și pentru *cântarea bisericească*.

Elevilor începători propunem responsoriile dela liturgie, mai întâiu cele mai ușoare și apoi treptat pe toate. După aceea pricesne, irmoase, condace, catavasi etc.

3. Participarea la actele cultului public divin, adecă *cercetarea bisericii*, încă contribuie mult la formarea și păstrarea caracterului religios-moral al elevilor, dar numai atunci, când aceștia iau parte activă la serviciile dumnezeesci. Dar ca elevii să poată participa activ la serviciile divine, trebuie să fie anumit pregătiți și crescuți spre acest scop, ceea ce mai ales se face, dacă elevilor se esplică serviciile dumnezeesci, și în deosebi *sânta liturgie*, dacă acestea se săvîrșec cu acurățetă, solemnitate și demnitate și dacă nu se face abus cu mergerea elevilor la biserică.

Explicarea serviciilor dumnezeesci în școala poporală se face de odată cu propunerea cântărilor și rugăciunilor liturgice, sau în legătură cu viața lui Cristos, pe carea liturgia o înfățișază în mod simbolic.

Tot spre scopul acesta se cere încă, ca învățătorul și catichetul să-și deprindă elevii, ca să se folosească cu vrednicie și de mijloacele, ce le ofere biserica pentru sântirea lor, adecă de santele taine.

4. Un alt mijloc pentru cultivarea și susținerea religiozității și moralității este *lectura bună*.

Materia de cetit se ia din sânta Scriptură și din alte cărți potrivite, bisericesci sau profane.

Din *sânta Scriptură* se aleg părți, ce sunt accesibile și esemplare pentru elevi și stau în legătură istorică sau materială cu lecțiunile din Religiune și cu anul bisericesc.

Din *cărțile bisericesci* cetim cu elevii viața unor sânti de ai bisericii noastre etc.

Cetirile din sânta Scriptură și din celelalte cărți bisericesci le putem împreuna în clasele mai înalte cu momentele mai însemnate din viața lui Isus și a sântilor bisericii noastre.

Cetirilor biblice însă să le premeargă o introducere în *sânta Scriptură*; iar vietii sântilor: *sânta Tradițiune*, cari amendoaue sunt izvoarele religii.

În decurs de mai mulți ani de zile elevii din școala poporală se fac cunoscuți cu învățăturile religioase-morale, necesare unui om de bine.

Aceste învățături stau singuratice în sufletul copiilor sau cel mult într-o legătură foarte slabă.

Datorința școlii deci este până ce copiii nu ies din școală să pună în anumite grupe și să sistematizeze acele învățături. Aceasta grupare sau sistematizare se poate face mai cu succes prin propunerea unui catechism potrivit pentru școlile populare.

Pentru școlile populare însă este potrivit numai acel catechism, care conține toate învățăturile religioase-morale, pe cari copiii le cunosc din materia propusă până aci. Ori ce alt catechism produce spargere de cap și confuziune, nu numai fără de nici un folos, ci chiar cu urmări rele atât pentru școlari cât și pentru Religione.

În fine pentru cunoașterea amănunțită a drepturilor și datorințelor, ce le au credincioșii bisericii din Metropolia noastră, propunem în școala elementară acele părți din Statutul organic, cari privesc poporul de rând.

Așa dară ca ultima materie de Religione pentru școlile populare punem *Catechismul* și din Statutul organic „*Parohia*“.

În conformitate cu cele espuse până aci, de altminterlea tractate mai pe larg în broșurile mele: „*Religiunea în școala populară*“ și „*Religiunea în școala veche și în școala nouă*“, mi-am compus cărțile de Religione pentru școlile populare elementare. La compunerea lor m'am acomodat împrejurărilor, în cari se afla școala noastră, și n'am pierdut nimic din vedere din ceea ce pretinde pedagogia modernă. Cărțile mele formează un întreg și sunt lucrate după un plan bine stabilit.

Acest plan vi-l recomand și d-voastre cu atât mai ales, că scopul nu și-l ajunge un plan, care indică numai materia de învățământ, fără a pune acea materie gata la dispoziția învățătorului sau a catichetului.

Planul meu este:

Religiunea

Scopul Religiei este să facă pe școlari oameni religioși-morali.

Religioși-morali sunt oamenii, cari cunosc învățătura bisericii drept-credincioase și viețuiesc după ea, apoi ca membrii ai Metropoliei gr. or. române din Ungaria și Transilvania cunosc și împlinesc drepturile și datorințele față de biserică și față de toate instituțiile bisericesti ale acestei metropolii.

Pentru atingerea acestui scop se propune din Religione în

Clasa I

Istorie simple religioase-morale: 1. Albinele (cu învățătura: *Să ascultăm de părinți*), 2. Penițelul (*Să nu ascundem ce am găsit*), 3. Lupul (*Să nu minți*).....

21 Moșul (*Dumnezeu vede și știe toate*)..... Vezi mai departe „Istorie religioase-morale..... de Dr. Petru Barbu“.

Momente din viața lui Isus: Nascerea lui Isus, Botezul lui Isus, Suferințele, moartea și învierea lui Isus, Înălțarea lui Isus la ceriu.

Rugăciuni. Rugăciuni cu cuvintele proprii ale elevilor pentru ei înșiși, pentru părinți etc. Semnul crucii.

Rugăciuni de dimineață, la masă, înainte și după școală, de seară — în poezii.

Cântări. Responsoriile liturgice: Amin; Doamne miluesce (odată și de trei ori, scurt și pe mare); Ție Doamne (scurt și pe mare); Dă-ne Doamne; Și duhului tău. *Cântece de stea.*

Responsoriile liturgice: Mărire..... și acum (glas 8). Veniți să ne închinăm..... Sănte Dumnezeule..... Aliluia..... Mărire ție Doamne..... Fie numele Domnului binecuvântat..... **Tropariul Învierii:** Cristos a înviat.....

Cercetarea bisericii la liturgie.

Clasa II

Istorie biblice din T. V.: 1. Ingerii (*Dumnezeu stă în contra celor mândri*.....), 2. Facerea lumii (*Este un Dumnezeu..... Dumnezeu este a-tot-înțelept, a-tot-bun*.....)

14. Apăsarea Israelitenilor (*Pentru lege, limbă, port și datini strămoșesci să ne dăm și viața*)..... Vezi mai departe „Istorie biblice..... de Dr. Petru Barbu“.

Momente din viața lui Isus: Nascerea lui Isus, Magii, Fuga la Egipt, Botezul Domnului.

Din minunile lui Isus: Pescuirea bogată (Luca 5, 1—11). Vindecarea unui surdo-mut (Mat. 7, 31—37) etc. **Din învățăturile lui Isus:** Despre milostenie, rugăciune și post (v. Istorie biblice, piesa 45). **Apoi:** Suferințele, moartea, învierea și înălțarea la ceriu a lui Isus. Pogorirea Duhului sânt.

Rugăciuni: Înger ingerașul meu..... **Troparele santei Învieri:** Mărire Ție, Dumnezeul nostru..... Pentru rugăciunile..... Sănte Dumnezeule..... Prea Sântă Treime..... Veniți să ne închinăm împăratului.....

Rugăciuni de masă: Mulțămim ție Cristoase Dumnezeu..... **Rugăciunea domnească:** Tatăl nostru..... (Vezi „Rugăciuni“ în „Adausul“ dela „Istorie biblice“).

Cântări. Responsoriile liturgice: Pre Tatăl..... Mila păcii..... Avem, cătră Domnul. Cu vrednicie și cu dreptate este..... Sânt, sânt..... Pre tine te laudăm... **Tropariul nasterii:** Nascerea ta, Cristoase..... și alle cântece de stea.

Responsoriile liturgice: Și pre toți și pre toate. Unul sânt unul Domn..... Bine e cuvântat..... Să se umple gurile..... Mântuesce Cristoase..... **Nădejdea mea este Tatăl.**

Cercetarea bisericii la liturgie, în jumătatea a doaua a anului școlar și la vecernie.

Clasa III

Istorie biblice din T. N.: 25. Sânta Fecioară Maria (*Fericiți cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l împlinesc*), 26. Nascerea s. Ioan Botezătorului (*Fericiți cei ce nu au văzut și au crezut*).....

42. Samarineanul milostiv (*Iubiți pe inimicii vostri. Cercetați pe cei bolnavi. Să nu iubim cu cuvântul nici cu limba, ci cu fapta și cu adevărul*..... (Vezi mai departe: „Istorie biblice“).

Momente din viața lui Isus. După istorioara biblică **32:** Chiemarea celor dintâiu învățacei, Ioan 1, 35—51, **33:** Isus vindecă fiul unui om împărătesc, 4, 43—54; **34:** Isus vindecă un om bolnav de 38 de ani, 5, 1—18; **35:** Părți din predica de pe munte, Mat. 5, 1—7, 29. **40:** Isus face minuni și învață poporul, Marcu 8, 1—26; Mărturisirea apostolilor despre Isus, Mat. 16, 13—19.

42: Marta și Maria, Luca 10, 38—42; Isus vindecă un orb din naștere, 9, 1—41; Parabola despre omul avut, 12, 13—21; despre fiul pierdut, 15, 1—32; **43:** despre servitorul nemilos, Mat. 18, 23—35; Isus învie pe Lazăr, Ioan 11, 17—44. **45:** Tinerul avut,

Marcu 10, 17—22. **46**: Darul văduvei, Luca 21. 1—4. **48**: Isus spală picioarele învățăcelilor săi, Ioan 13, 21—30; prezice. că Iuda îl va vinde, 13, 21—30; Isus în grădina Getsimani, Luca 22, 29—46. **50**: Petru se lapădă de Isus, Ioan 18, 15—27; Sfârșitul lui Iuda, Mat. 27, 3—10; **54**: Isus și apostolii.... Luca 24, 1—49 ș. a.

Rugăciuni. *Rugăciunea către fecioara Maria*: Născătoare de Dumnezeu.... *Rugăciuni de dimineață*: Din somn.... Din pat.... Fără de veste.... (în legătură cu rugăciunile din clasa II).

Rugăciuni de seară: Doamne Dumnezeu nostru... *Cătră Duhul sânt*: Împărate ceresc....

Cântări. *Antifoanele*: Bine cuvântează.... Unule născut Fiule.... *Heruvicul*: Carii pre Heruvimi.... (glas 4), *Irmosul*: Cuvine-se cu adevărat.... *Condacul Născeri*: Fecioară astăzi...., *Tropariul Botezului*: În Iordan....

Priceasna: Lăudați.... *Condacul Pascilor*: De te-ai și pogorît... *Irmosul Pascilor*: Îngerul a strigat... *Stihira*: Inviind Isus din mormânt....

Cercetarea bisericii la liturgie și vecernie, în lunile de vară și la *utrenie*. (Vezi în „Adaus“ la „Catechism“.... de Dr. Petru Barbu“: „Elemente de liturgică“).

Clasa IV

Istorieare bisericesci (bis. univ.) 1. Înființarea celei dintâiu comune creștine (*Biserica creștină născută totalitatea oamenilor, cari cred și viețuiesc după învățăturile lui Isus Cristos. Capul bisericii este Domnul nostru Isus Cristos. El conduce biserica sa în mod nevăzut prin Duhul sânt, iar în mod văzut prin apostoli și prin urmașii acestora*)....

14. Constantin cel Mare (*Nici o putere omenească nu a putut nimici biserica lui Cristos. Inimicii acestei biserici dispar, ea însă se susține ca „stîlp și întărire a adevărului“ și „porțile iadului nu vor învinge“*).... Vezi „Istorieare bisericesci“.... de Dr. Petru Barbu“.

Momente din viața lui Isus și a sântilor. După o introducere în Sânta scriptură (vezi „Adausul“ dela „Istorieare bisericesci“) să se citească pericope alese din evangeliile și apostolul duminicilor și serbătorilor.

Continuarea pericopelor. După ce elevii se fac cunoscuți cu sânta Tradițiune (vezi „Adausul“ dela „Istorieare bisericesci“), să se citească din viața sântilor: *patronul bisericii, sântii populari* în comună, sântii mai însemnați ai bisericii noastre....

Rugăciuni la s. taină a pocăinții și a cuminecăturii. (Vezi-le în „Adaus“ la „Catechism“).

Cântări *Tropariul și condacul hrămului*.... *Irmosul și priceasna Născerii Domnului*.... *Irmosul Botezului*.

Heruvicul: Acum puterile îngeresci.... *Irmosul*: De tine se bucură.... *Tropariul Învierii*: Soborul... *Priceasna Pascilor*: Cu trupul....

Cercetarea bisericii la *vecernie, utrenie și liturgie*.

Clasa V

Istorieare bisericesci (bis. română): 25. Originea și încreștinarea Românilor (*Dreptatea înalță neamul, iar păcatele împuținează semințiile*)....

36. Încercări de trecere la biserica apusană.... („Să vă aduceți aminte, că cu noi este Dumnezeu, care nu ne va lăsa în veac“ — Șaguna).... v. m. d. p. „Istorieare bisericesci“.

Momente din viața lui Isus și a sântilor: Pericope și biografii de ale sântilor. (Momente însemnate din viața bisericii noastre se află în „Istorieare bisericesci“).

Rugăciuni liturgice și private din ceaslov și cărți de rugăciuni. (Vezi în „Adausul“ „Istoriearelor bisericesci“: „Rugăciuni la s. Liturgie“).

Cântări: *Irmoase, priceasne, tropare și condace* la serbători mari. *Catavasile* Bunevestiri și ale Învierii.

Cercetarea bisericii la toate serviciile dumnezeesci publice.

Clasa VI.

Catechism. *Credința creștină*: 1. Dumnezeu este unul, 2. Ființa și însușirile lui Dumnezeu etc. (Vezi „Catechism“.... de Dr. Petru Barbu“).

Iubirea și speranța creștină.... *Statutul Organic*: Despre parohie (vezi acelaș Catechism).

Momente din viața lui Isus și a sântilor ca în clasa V.

Rugăciuni ca în clasa V.

Cântări din glasuri.

Cercetarea bisericii ca în clasa V.

Dr. Petru Barbu

Iubileul din Herendești*

Ziua de Sămbătă (s. apostoli Petru și Pavel) a fost zi iubilară pentru comuna Herendești. La inițiativa poporenilor s'a serbat iubileul de 100 ani dela zidirea bisericii și în legătură cu aceasta s'a sântit biserica, s'a sântit crucea comemorativă de peatră, ridicată în fața bisericii intru amintirea acestui iubileu, și tot cu această ocaziune s'a sântit steagul Reuniunii române de cântări din Herendești.

A fost mare zi de serbătoare.

Dimineața la orele 8 $\frac{1}{2}$ a sosit la Herendești P. O. D. protopresbiter Dr. George Popoviciu, însoțit de d-l diacon Dr. Petru Ionescu și urmat de numeroși oaspeți din Logoj și jur. Comitetul parohial a aranjat o primire grandioasă cu banderiu de călăreți, care a întâmpinat la hotarul comunei pe protopresbiter și oaspeți. În comună au eșit băeții de școală și fetițele cu flori, precum și harnicii plugari intru întâmpinarea acestora. Au rostit discursuri de bineventare pâr. Simeon Blajovan (Hodoș) și învățătorul Ales. Novac, iar o fetiță o predat un buchet de flori cu o alocuțiune dragălasă. D-l protopresbiter Dr. G. Popoviciu a mulțumit emoționat.

Publicul și oaspeții s'au intrunit în biserica iubilară, unde a celebrat P. O. D. Dr. G. Popoviciu asistat de proții N. Popoviciu (Jupani), S. Blajovan (Hodoș), V. Vodă (Boldur), M. Groza (Sgribești) și diaconul Dr. Petru Ionescu, prof. de teologie în Caransebeș. După sânta liturgie s'a procedat la sântirea iubilară a bisericii, sântirea crucei comemorative ridicată în fața bisericii și sântirea steagului reuniunii de cântări din Herendești. Ca nănaș al steagului a fungat d-l Dr. George Dobrin, avocat și deputat sinodal al acestui cerc.

Luând apoi cuvântul d-l Dr. G. Popoviciu a rostit un mare discurs, în care a făcut istoria politică și bisericească a comunei în decursul ultimei sute de

* Raportul special despre acest iubileu, trimis de d-l Corneliu Biro, teolog absolut, ni-a sosit prea târziu. *Real.*

ani. A arătat meritele celor ce au zidit biserica, ale marelui episcop Iosif Ioanovici Șacabent, sub a cărui păstorire s'au zidit cele mai frumoase biserici din Bănat, ale protopresbiterului Constantin Atanasieviciu, ale preotului Petru Ioanoviciu alias Barbulescu. A trecut apoi în revistă preoții și învățătorii din Herendești, cari au servit biserica și școala în decursul veacului. S'au binemeritat Damaschin Ioanoviciu alias Barbulescu (fiul lui Petru), care a zugrăvit altariul pe spesele sale, apoi ginerile acestuia Florian Biro, care a servit 10 ani ca învățătoriu și 54 ani ca preot și fiul acestuia Vasile Biro, care a servit 16 ani ca preot în Herendești. Dintre învățători a remarcat afară de Fl. Biro pe învățătorul Jivan, care a servit 40 ani comuna.

După partea istorică arată d-l Dr. G. Popoviciu sporiul în cele religioase și culturale constatând, că comuna Herendești ocupă loc de frunte între comunele acestui ținut, fiind poporul evlavios, cucernic, tare în credință și ferit de corupțiune. În privința economică financiară arată, că e mai puțin îndătorat poporul din Herendești, decât cel din comunele vecine. Espune că mai anii trecuți a cumpărat acest popor 300 jugh. pământ dela marele proprietariu. Drept încheere a dat apoi povețe părintesci poporului, sfătuindu-l să se ferească de lucs, concubinate, corupție și prădarea a avutului. În fine mulțămesc tuturor celor ce au contribuit la reușita acestei serbări, d-lui Dr. Herglocz, mare proprietariu în Herendești, care a adus mari jertfe (aproape 2000 cor.) pentru restaurarea bisericii, neguțătorului din Logoj Simeon Barbulescu (originar din Herendești), care a zugrăvit din nou altariul pe spesele sale, creștinilor evlavioși din Herendești, din a căror contribuiri s'a zugrăvit din nou biserica și s'a rădicat crucea comemorativă și cântăreților pentru frumosul steag.

Discursul d-lui protopresbiter a făcut o adâncă impresiune asupra ascultătorilor. După aceea eșind credincioși din biserică, s'au dat visite la fruntașii comunei, iar la oarele 1 $\frac{1}{2}$ a avut loc prânzul comun, la care s'a rostit un șir lung de toaste. D-l Dr. G. Popoviciu a închinat pentru Monarhul, Dr. Petru Ionescu pentru P. S. Sa Episcopul N. Popea și I. P. C. Sa Arhimandritul și Vicariul Filaret Musta, Dr. Herglocz pentru d-l Dr. G. Popoviciu, Sim. Blajovan pentru superiorii bisericesci, Dr. G. Popoviciu pentru marele proprietar munificent Dr. Herglocz, Drd. D. Cioloca pentru nănașul steagului sântit, Dr. G. Dobrin pentru comuna bis. și politică Herendești și alte toaste, cari ne-au scăpat din memorie.

După prânzul comun a urmat o petrecere populară, iar seara concertul, care a reușit în toate privințele.

„Drapelul“

Varietați

De ale Reuniunii învățătoresci. Despărțământul Caransebeș al Reuniunii învățătorilor și-a ținut ultima adunare din acest an școlar Joi în 27 Iunie

a. c. în o sală a institutului teologic-pedagogic. Învățătorimea tractuală a fost prezentată de astă-dată mai bine, absentând numai N. Velcu din Caransebeș și D. Iacobescu din Delinești, dovedind deci prin ținuta lor un interes deosebit, ce-l urmăresc întru ajungere idealului lor mareț. La oarele 10 P. O. Domn Andreiu Ghidiu deschide adunarea. Se procede la ordinea zilei: 1. Elaborate noului plan de învățământ pentru școalele noastre confesionale. 2. Recensiunea asupra împărțirii oarelor elaborat de George Cătana și 3. Prelegerea practică despre cumpăna decimală de Mihail Simu. Dexterul învățătoriu George Lipovan din Maciova i-și cetesce planul, ce l-a compus pentru cântare și magiară, cari în întregitatea lor, se primesc spre a fi prezentate comitetului central. Tot dinsul continuă recensiunea asupra împărțirii oarelor, elaborat de învățătorul Cătana, care lucrare se declară de foarte bună. Urmează învățătoarea E. Biju cetind proiectul de plan de învățământ pentru studiul religiunii și desemn. Ambele lucrări se primesc, D-l Mihail Simu din Apadia cetesce planul compus pentru aritmetică, Traian Ionașiu pentru gimnastică. Lucrările se declar bune. După toate aceste, urmează o lecțiune practică din fizică în încopciere cu aritmetica. Mihail Simu tractând practic cumpăna decimală, arată tot-odată și mișeliile, ce zilnic le esercită cumpărătorii față de țeranii noștri. Această lecțiune a fost ascultată cu viu interes din partea adunării hotărându-se, ca fie-care școală din tractul Caransebeșului să procure pe spesele bugetului aruncat pe credincioși câte o cumpănă decimală. Nu pot să nu amintesc, că în comisiunea aleasă pentru prelucrarea planului de învățământ a fost ales și d-l N. Velcu din Caransebeș, care însă — ne fiind de față — nu scim de a lucrat ceva. Ședința se redică după oarele 12.

Umis

Concertul d-nei Vladaia, dat Dumineca trecută cu concursul și sub *eghida* Reuniunii noastre de cântări, a succes bine. D-na Vladaia posedă o voce puternică și frumoasă și are școala bună. Timpul foarte urit a împedecat pe mulți de a lua parte la concert. Cu asta ocaziune ne permitem o întrăbare: Oare din ce cauze Reuniunea noastră, nu acum pentru întâia dată, își face invitațiile și în alte limbi, decât în limba oficioasă a ei? Prevenirea aceasta — *dacă e prevenire (?)* — nu o aflăm la societățile neromâne surori, măcarcă o însemnată parte din membrii lor sunt români și macar că noi, Românii, formăm în Caransebeș majoritatea?!

d.p.

Concertul Logojenilor. Duminecă în 7 l. c. v. Logojenii iarăș și-au avut ziua lor de serbare musicală. Magistrul Vidu cu vestitul său cor, după o lungă pauză a pășit înaintea publicului, de astă-dată afară de piesele românesce originale și cu doae de autori clasici, de o frumsetă aleasă („Vânătorul“ și „Priveghitoarea“ de Mendelssohn-Bartholdy). Deși torențul de ploaie și fulgere, ce se deslănțuise pe timpul concertului asupra orașului, a reținut dela concert partea mai mare a publicului, totuș saleta spațioasă din

grădina „Concordiei“ a fost plină. Cei-ce au asistat la concert au fost mai cu noroc, căci veniseră mult de cu bună vreme (la concertul lui Vidu publicul este obicinuit a se grăbi cu oarele pentru a-și putea ocupa locurile). Esactitatea esecutării pieselor, siguranța coriștilor, disciplina ce-i predominesce și calmitatea, cu care conduce magistrul Vidu corul său, pot servi de model. Coriști încărunțiți cu voci probate, puteri noauă cu voci alese, cu un cuvânt tot ceea ce este mai bun și mai potrivit de exploatat a adunat acest măestru în jurul său. O parte bună a programului au constituit-o compozițiile ale însuș dirigiului, toate de caracter popular, afară de „Pui de lei“, care atât ca text cât și ca musică poartă timbrul eroic. Afară de program s'a cântat „Resunetul Ardealului“ și indispensabilă „Logojană“. Îndeosebi aceasta din urmă, o creațiune specific logojenească și aranjată pentru coruri de însuș Vidu, a electrisat formal publicul, care nu mai voia să încete cu aplausele. Concertului i-a urmat dansul, care consueto more a durat până în zori de zi. *dc.*

Concert in Herendesti. Corul plugarilor români din Herendesti a aranjat în 29 Iunie 1902. din incidentul iubileului de 100 de ani dela zidirea s. bisericii un concert împreună cu teatru, al cărui rezultat, după verdictul publicului ascultătoriu, a fost bun; circa 30—40 oaspeți, din afară preoți, învățători, advocați etc. au onorat petrecerea cu prezența lor. Cântarea a fost esecutată foarte bine, societatea aplaudată cu entusiasm. Pentru succesul concertului lauda se cuvine părintelui Simeon Blajovan, d-lui Alexandru Novac învățătoriu și d-lui Dim. Duma dir. cor. O mare impresiune a făcut discursul bravului nostru logojan Dr. Gorge Dobrin, care prin cuvinte însuflețitoare, eșite din un pept adevărat românesc, a încurajat pe coriști a se îmbărbăta în lucrarea lor întreprinsă. Cea mai adâncă mulțămită și recunoștința noastră i-se cuvine pentru aceste cuvinte, cari n'au resonat în pustie. Piesa teatrală „Dela sat“ de *N. Macovisceanul* a fost predată foarte bine, diletanții s'au achitat cu multă vervă de rolurile lor. P. T. domni, cari prin oferte benevole au întins mâna de ajutoriu la aranjarea producțiunii de mai sus, au fost: Dr. G. Popoviciu 5 cor., Dr. G. Herglocz mare proprietariu 30' cor., Dr. G. Dobrin advocat 10 cor., Dr. Pártos advocat 5 cor., Familia Biro 5 cor., Eut. Barlulescu notariu cercual 5 cor., Familia Blajovan 4 cor., Coriolan Bredicean advocat 4 cor., Dr. Vălean adv. 3 cor., Nicolae Bireescu preot 3 cor., Nicolae Hațeg 3 cor., N. Fekete proprietariu 3 cor., D. de Fodor notariu cercual 250 cor., V. Ușonescu teol. abs. 2 cor., N. Staier 2 cor., I. Matuschek preot romano-catolic 2 cor., D. Lupulescu 2 cor., Drd D. Cioloca 1 cor., Floare Jian 60 fill. Prinească susnumiții donatori, mulțămita noastră pentru ofertele lor. *Corneliu Biro*, absolvent de teologie.

Vila Diecesană. Aducem la cunoștința P. T. cetitori, cari cercetează Băile Herculane, că în Vila Diecesană, se pot căpăta chilii dela 2 coroane în sus pe zi. Situația Vilei este cât

se poate de frumoasă. Chiliile sunt bine aranjate și onest administrate de noul arendator.

Licitațiuni minuende

Pe basa ordinațiunii Venerabilului Consistoriu diecesan Nr. 265/1901 se publică licitațiune minuendă pentru renovarea casei parohiale din com. bis. gr. or. rom. **Domașnia**, cu prețul de esclamare de 739 cor. 19 fileri.

Aceasta licitațiune se va ținea în 21 Iulie 1902 st. v. la 11 oare a. m. Vadiul 10 %.

Specificațiunile și planul se pot vedea la oficiul parohial.

Domașnia, la 7 Iulie 1902.

1—1 [42]

George Pepa

preot și preș.com.

Simeon Răsvan

not. comit.

Pe basa încuviințării Venerabilului Consistoriu diecesan ddo 27 Iunie Nr. 2356 B. se escrie licitațiune minuendă pentru acoperirea s. bisericii cu tinichea de fer zincuită Nr. 18 (verzinktes Eisenblech Nr. 18) în **Luncavița**, comitatul Căraș-Severin, cu prețul de esclamare 1338 coroane 57 fileri.

Licitațiunea se va ținea 28 Iulie (10 August) 1902 la 2 oare după amiază la oficiul comunal.

Planul și specificațiunea de măsuri și spese se pot vedea ori când la oficiul parohial din loc. Licitanții vor avea a depune la începutul licitațiunii vadiul de 10 %.

Luncavița, din ședința estraordinară a comitetului parohial ținută la 7 Iulie st. v. 1902. 1—3 [43]

Procop Iovan

not. com. par.

Nicolae Popovici

preș. com. par.

Concurse

Pe basa ordinațiunii Ven. Consistoriu diecesan dato 25 Iunie a. c. Nr. 2314 B. se escrie din nou concurs pentru vacanța parohie de clasa III din comuna **Cerna**, protopresbiteratul Buziașului, cu termen de concurgere de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecesană.“

Emolumentele sunt:

1. Una sesiune parohială constătătoare din 33 jugere 884 stg. □.
2. Birul parohial și taxele stolare îndatinăte.
3. Cortel liber cu 2 chilii, cuină și cămară cu grădină în mărime de 540 st. □.

Recurentii au a-și subșterne recursele lor conform dispușețiunilor Statutului organic, adresate comitetului parohial, Prea On. Oficiu protopresbiterel în Buziaș și a se presenta în biserica locală în atare Dumineca sau serbătoare, dar nici decât în ziua de alegere.

Cerna, în 16 Iunie 1902.

2—3 (41)

Comitetul parohial.

În conștelegere cu mine: *Ioan Pepa* protopresbiter.

Pre baza ordinațiunii Venerabilului Cosistoriu ddo 4 Iuliu 1902. Nr. 2412 Sc. se esrie concurs pentru ocuparea postului de învățătoriu dela școala confesională gr. or. rom. de nou înființată din **Oravița-montană**, cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt :

1. Sălaru învățătoresc 800 cor.
2. Relut pentru lemne învățătorului 140 cor.
3. Lemne pentru încălzirea salei de învățământ de 60 cor.
4. Relut pentru cortel învățătorului 240 cor.
5. Pentru scripturistică și participări la adunările învățătoresci 60 cor.
6. Stola dela înmormântări câte 2 cor., dela parastase câte 1 cor., dela cununie câte 1 cor., iar în ziua Ajunului Botezului dela umblarea cu crucea 50—60 cor :

Alesul învățătoriu este datoriu pe lângă instrucția școlară prescrisă de lege a purta cantoratul în și afară de biserică, a instrua tinerimea în cântările bisericesci, a purta contabilitatea și secretariatul comitetului parohial și a mai instrua tinerimea și în limba germână.

Pentru serviții învățătoresci prestate înainte de ocuparea acestui post comuna bisericescă nu acoardă nici un emolument.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și subșterne suplicele de concurs adresate comitetului parohial Prea On. oficiu protopesbiteral în Oravița-mont. și a se presenta în vr'o Duminecă ori sêrbătoare în S-ta biserică.

Oravița-mont. din ședința comitetului ținută în 7/20 Iuliu 1902. 1—3 [44]

I. Trăilă.

preș. com.

Nicolae Baias.

notariu.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pentru întregirea posturilor vacante în comunele mai jos amintite din protopresbiteratul gr. or. român al Făgetului se esrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

1. **Temeresci**, un post de învățătoriu cu salariu anual de 600 cor. în bani, pentru conferințele învățătoresci 10 cor., pentru adunarea generală 20 cor., pentru scripturistică 10 cor., lemne pentru foc pentru școală și pentru învățătoriu 120 cor., pentru servitoriul școalei 16 cor., dela înmormântări unde va fi poftit 50 fil., $\frac{3}{4}$ juger pământ arătoriu și locuința liberă în edificiul școalei cu grădină de $\frac{1}{4}$ juger.

2. **Surducul-mic**, un post de învățătoriu cu salariu anual de 560 cor. în bani, pentru conferințele învățătoresci 10 cor., pentru reuniunea învățătorescă 10 cor., pentru scripturistică 10 cor., 16 metri volum de lemne pentru foc numai pentru învățătoriu, trei jugere pământ clasa I 80 cor., dela înmormântări unde va fi poftit, 80 fil., iar cu liturgie 1 cor., și locuința liberă în edificiul școalei cu grădină de $\frac{1}{4}$ juger.

3. **Gladna-română**, un post de învățătoriu cu salariu anual de 640 cor. în bani, pentru conferințele învățătoresci 16 cor., pentru adunarea generală 30 cor., pentru scripturistică 12 cor., dela înmormântări unde va fi poftit, 1 cor., pentru cantorat dela filiala *Gladna-montană* 20 cor., și pentru fiecare înmormântare 1 cor., 2 jugere de pământ livadă și arătoriu, 40 metri volum de lemne pentru foc în natură, din care are a se încălzi și sala de învățământ, sau 40 cor. în bani și locuința liberă în edificiul școalei cu grădină intravilană și estravilană.

4. **Jupani**, un post de învățătoriu cu salariu anual de 600 cor. pentru scripturistică 6 cor., pentru conferință 5 cor., pentru cantorat 12 cor., pentru 16 metri lemne din care are a se încălzi și sala de învățământ 48 cor., dela fiecare înmormântare la care va fi poftit 40 fil., și locuința liberă în edificiul școalei cu grădină de 1200□°. Pe lângă aceasta se mai dă alesului învățătoriu spre folosire grădina bisericeii de 1200□ aflătoare în nemljocită apropiere cu școala, având învățătoriu a înființa pomărie școlară în această grădină și a ținea gardul în bună stare.

5. **Pogănesci**, un post de învățătoriu cu salariu de 400 cor. în bani, 9 Hl. cucuruz și 9 Hl. grâu în natură, pentru conferințele învățătoresci 12 cor., pentru scripturistică 6 cor., pentru lemne de foc 12 metri din care are a se încălzi și sala de învățământ, pentru cantoratul școalei 12 cor., dela înmormântări unde va fi poftit 40 fil., iar cu liturgie 1 cor., și locuința liberă în edificiul școalei cu grădină de 800□ stânjeni.

6. **Sudriaș**, un post de învățătoriu cu salariu anual de 600 cor., pentru conferințele învățătoresci 6 cor., pentru scripturistică 6 cor., 16 metri volum de lemne, din care are a se încălzi și sala de învățământ, pentru cantorat 12 cor., dela înmormântări unde va fi poftit 40 fil., și locuința liberă în edificiul școalei cu grădină de $\frac{3}{4}$ juger pământ estravilan.

Concurenții au a-și așterne petițiunile instruate conform normelor din vigoare în terminul deschis la oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului Făget.

Învățătoriu ales este îndatorat a purta cantoratul în s. biserică și a purta scripturistica în comitetul și sinodul parohial și a compune socoțile cultului și ale sântei bisericeii.

Pentru servicii învățătoresci prestate înainte de ocuparea postului din concurs comuna nu acoardă alesului nici un altfel de emolument, decât cele înșirate aici.

Comitetul parohial dorește, ca concurenții să se presinte în vre-o Duminecă sau sêrbătoare în s. biserică, dar nici decum în ziua de alegere.

Făget în 20 Iuniu 1902.

3—3 [39]

În conțelegere cu comitetele parohiale

Sebastian Olariu

protopresbiter.